

سند ملی توسعه استان زنجان

الف - اصلی ترین قابلیت‌های توسعه

- ۱- بهره‌مندی از موقعیت مکانی و جغرافیائی ممتاز به‌عنوان گلوگاه متصل‌کننده غرب و شمال غرب کشور با شمال با توجه به استقرار در کریدور شمال-جنوب و واقع شدن در محدوده شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران
- ۲- وجود زیرساخت‌های صنعتی تجهیز شده در مقیاس ملی و منطقه‌ای و توان جذب سرریزهای صنعتی تهران
- ۳- برخورداری از تنوع اقلیمی و پتانسیل‌های مطلوب (آب و خاک) در کشت و تولید محصولات زراعی - باغی
- ۴- برخورداری از پتانسیل بالای آب‌های سطحی
- ۵- وجود ذخایر و منابع قابل توجه سرب و روی و کانی‌های غیرفلزی
- ۶- نزدیکی به عمده‌ترین کانون‌های جمعیتی و قطب‌های صنعتی و وجود بازار مصرف برای محصولات کشاورزی و صنعتی استان
- ۷- برخورداری از زمینه‌های مناسب فرهنگی و جاذبه‌های گردشگری تاریخی، طبیعی و اکوتوریسم
- ۸- بهره‌مندی از شبکه ارتباطی تجهیز شده در محور ترانزیت
- ۹- زمینه گسترش خدمات بازرگانی با تأکید بر ترانزیت، تخلیه و باز توزیع کالا
- ۱۰- وجود مراکز دانشگاهی متعدد و احراز قطب علمی در رشته فیزیک
- ۱۱- وجود زمینه‌های قانونی برای توسعه ورزش، نگرش مثبت جامعه به فعالیت‌های ورزشی، گرایش بخش خصوصی و تشکل‌های داوطلب غیردولتی (NGO) به سرمایه‌گذاری و خدمات‌رسانی در توسعه ورزش

ب - عمده‌ترین تنگناها و محدودیت‌های توسعه

- ۱- محدودیت منابع مالی بخش خصوصی استان جهت سرمایه‌گذاری و بهره‌گیری از ظرفیت‌های استفاده نشده تولیدی
- ۲- کوچک مقیاس بودن تولید در بخش کشاورزی و ضعف مکانیزاسیون و کافی نبودن مراکز نگهداری محصولات زراعی و باغی
- ۳- شیب زیاد اراضی در بیش از نیمی از قلمرو استان
- ۴- کافی نبودن تأسیسات مهار و بهره‌برداری از منابع آب‌های سطحی
- ۵- ضعف خدمات برتر و خدمات پشتیبان تولید
- ۶- ضعف شبکه‌های ارتباطی درون استانی و بین منطقه‌ای
- ۷- ضعف زیربناها و تأسیسات خدماتی کانون‌های برخوردار از جاذبه‌های توریستی
- ۸- وابستگی شدید منابع مالی بخش ورزش به درآمدهای عمومی

ج - اصلی ترین مسائل

- ۱- عدم انتشار توسعه یافتگی در سطح استان و گسترش خطی آن در امتداد جاده ترانزیت
- ۲- توسعه یافتگی اندک بخش صنعت و معدن با وجود قابلیت های طبیعی و اجتماعی و ظرفیت های زیربنایی موجود
- ۳- پیوند ضعیف درون بخشی و بین بخشی در فعالیت های صنعتی و کشاورزی
- ۴- تطابق نامناسب بین منابع آب های سطحی و خاک و بیلان منفی آب های زیرزمینی در شرق استان
- ۵- خروج سرمایه های انسانی و مالی از استان
- ۶- پائین بودن بهره وری تولید در بخش کشاورزی
- ۷- کافی نبودن سرمایه گذاری های لازم برای بهره گیری مطلوب از جاذبه های گردشگری استان
- ۸- ضعف تعامل مؤثر اقتصادی مرکز استان با برخی از نواحی استان و استان های همجوار
- ۹- پائین بودن شاخص های توسعه انسانی، فرهنگی و هنری و اقتصادی
- ۱۰- فقدان نظام شناسایی استعداد های ورزشی

د - اهداف بلندمدت

- با توجه به قابلیت ها و تنگناها توسعه استان بر پایه توسعه هماهنگ بخش های کشاورزی، صنعت و معدن و خدمات بازرگانی و گردشگری استوار خواهد بود. بدین ترتیب اهداف بلندمدت توسعه استان عبارتند از:
- ۱- توسعه صنعتی و معدنی استان متناسب با ظرفیت ها و قابلیت های استان و ارتقاء نقش و جایگاه آن در اقتصاد ملی با حفظ تعادل در محیط زیست
  - ۲- بهره برداری مطلوب از آب های سطحی با رعایت حقوق ذینفعان حوزه آبریز و تقویت منابع آب های زیرزمینی با اولویت آبخوان های با بیلان منفی
  - ۳- حفظ و احیا و بهره برداری بهینه از منابع طبیعی استان
  - ۴- گسترش اراضی آبی کشاورزی، ارتقاء فن آوری و نوین سازی فعالیت های این بخش و توسعه دامداری های صنعتی و مجتمع های آبی پروری
  - ۵- ارتقاء شاخص های توسعه انسانی متناسب با مقتضیات و قابلیت های استان
  - ۶- ساماندهی نظام مراکز زیست و فعالیت، نظام خدمات رسانی و تقویت پیوندهای درون استانی
  - ۷- اعتلای معرفت دینی، ارزشهای فرهنگی و ویژگی های هویتی استان و گسترش تعاملات اقتصادی و فرهنگی با استان های همجوار

- ۸- تقویت و تجهیز تأسیسات و امکانات زیربنایی در راستای فعالیتهای محوری و اولویت‌دار در توسعه استان و تأکید بر فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۹- افزایش نقش بخش خصوصی و نظام بانکی در گسترش فعالیتهای اقتصادی با توجه به قابلیت‌های استان
- ۱۰- توسعه فعالیتهای بازرگانی با تأکید بر خدمات بازرگانی نوین با توجه به موقعیت جغرافیائی (مزیت مکانی) استان
- ۱۱- توسعه ظرفیتهای گردشگری استان با سطوح عملکرد استانی، ملی و فراملی
- ۱۲- نهادینه‌سازی بهره‌وری و افزایش آن در بخشهای اقتصادی و عوامل تولید
- ۱۳- ارتقاء نقش ورزش در تأمین سلامت جسمی و روحی و تقویت توانمندیهای افراد و گروه‌های اجتماعی
- ۱۴- دستیابی به هدف‌های توسعه هزاره (M.D.G) در استان
- ۱۵- توانمندسازی بخش تعاونی برای ایفای فعالیتهای گسترده و اداره بنگاه‌های اقتصادی بزرگ
- ۱۶- توسعه نقش و جایگاه زنان در سطوح تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری استان

ه - راهبردهای بلندمدت توسعه

- ۱- ایجاد خوشه‌های صنعتی با تأکید بر صنایع متالوژی، نساجی، ذوب فلزات و صنایع مرتبط با انرژی و قطعه‌سازی و ماشین‌آلات و توسعه صنایع شیمیایی و پتروشیمی، صنایع تبدیلی، تکمیلی، غذایی، فلزی، خودروسازی، برق و الکترونیک
- ۲- ایجاد زمینه مناسب جهت افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی اعم از داخلی و خارجی در توسعه استان
- ۳- ایجاد و توسعه واحدهای صنعتی فرآوری مواد معدنی
- ۴- مهار و بهره‌برداری از منابع غنی آب‌های سطحی با رعایت حقوق تام ذینفعان حوزه آبریز و هماهنگ با نیازهای پایین‌دست و در چارچوب ظرفیت حوضه آبریز و حفاظت و بهره‌برداری متعادل و مجاز از منابع آب‌های زیرزمینی
- ۵- یکپارچه‌سازی اراضی و تبدیل اراضی دیم به آبی مکانیزه در چارچوب نظام تخصیص منابع آب در حوضه آبریز و در نظر گرفتن نیازهای پایین‌دست، توسعه باغداری با تأکید بر زیتون، انگور و سیب، توسعه فعالیتهای آبی‌پروری و تبدیل دامداری‌های سنتی به صنعتی
- ۶- ایجاد و توسعه امکانات و خدمات نوین بازرگانی به منظور بهره‌گیری از مزیت‌های تولیدی و فضای استان
- ۷- ایجاد و توسعه زیرساخت‌های گردشگری و تجهیز کانون‌های تفریحی و سیاحتی در عرصه‌های گردشگری استان
- ۸- تقویت مراکز آموزش عالی استان در جهت تمرکززدائی دوره‌های کارشناسی دانشگاه‌های تهران و توسعه تحصیلات تکمیلی و مراکز تحقیقاتی و فناوری اطلاعات و ارتباطات

- ۹- ارتقاء شاخص‌های بهداشتی و درمانی، آموزشی، فرهنگی و گذران اوقات فراغت
- ۱۰- تمهید زمینه‌های لازم جهت دستیابی به نظام متعادل سلسه مراتب شهری و روستائی و ارتقاء سطح خدمات برتر در شهر زنجان و تجهیز کانون‌های شهری به خدمات پشتیبان تولید
- ۱۱- گسترش شبکه‌های خطوط انتقال انرژی متناسب با توزیع جمعیت و فعالیت
- ۱۲- توسعه، تقویت و بهسازی شبکه‌های ارتباطی استان با استان‌های همجوار به منظور گسترش پیوندهای اقتصادی درون استانی و بین منطقه‌ای و بهره‌گیری از وضعیت ممتاز استان در تسریع ارتباطات غرب و شمال غرب با مناطق شمالی کشور
- ۱۳- اجرای طرح‌های زیست‌محیطی در نقاط و مناطق بحرانی و صیانت از منابع طبیعی استان
- ۱۴- استفاده از انرژی باد برای تولید برق
- ۱۵- ایجاد سازوکارهای لازم و حمایت از افزایش بهره‌وری در بخش‌های اقتصادی و عوامل تولید
- ۱۶- گسترش ورزش‌های پرورشی، همگانی، تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای در استان
- ۱۷- ریشه‌کنی فقر شدید و گرسنگی و بهره‌مندی همگانی از مواهب توسعه اقتصادی و اجتماعی
- ۱۸- دستیابی همگانی به آموزش ابتدایی و ترویج و بهبود برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان
- ۱۹- کاهش مرگ‌ومیر مادران و کودکان
- ۲۰- مبارزه با بیماری‌های عمده (ایدز / H.I.V، سل، مالاریا و ...)
- ۲۱- حمایت مؤثر از تشکیل و توسعه تعاونی‌ها و ایجاد و گسترش شهرک‌ها و مجتمع‌های تعاونی
- ۲۲- بسترسازی برای افزایش مشارکت اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی زنان در روند توسعه استان
- ۲۳- نهادینه کردن رویکرد مدیریت عرضه و تقاضا و افزایش سطح آگاهی عمومی در مدیریت بهینه مصرف آب
- ۲۴- ایجاد زمینه‌های لازم برای جلب مشارکت مردمی و بخش خصوصی در بهره‌برداری و مدیریت آب
- ۲۵- گسترش پوشش بیمه‌های اجتماعی و کاهش تلفات انسانی در اثر حوادث

ک- سیاست‌های اجرایی:

- ۱- توسعه و تقویت زیربنای صنعتی موجود/ ایجاد مناطق ویژه تخصصی و شهرک‌های تخصصی و نواحی صنعتی/ تسریع و ترغیب واحدهای تولیدی در راستای تلاش جهت نیل به استانداردهای کیفیت ملی و بین‌المللی / گسترش صنایع تخصصی با عملکرد ملی و بعضاً فراملی در گرایش‌های مختلف/ حمایت از ایجاد مراکز خدمات و مشاوره‌ای-فنی-تحقیقاتی و تجهیز استان به مراکز تخصصی برتر جهت پشتیبانی از توسعه-صنعتی و معدنی

۲- تسهیل در تأمین منابع مالی بخش خصوصی از تسهیلات سرمایه‌گذاری با ارجحیت بخش‌های اولویت‌دار توسعه استان / تنوع بخشیدن به بازار سرمایه استان / گسترش شیوه‌های جدید در تجارت خارجی و سوق دادن بخشی از سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی در توسعه استان / گسترش تعاملات هیات‌های تجاری با کشورهای مستعد و مورد نظر به منظور افزایش قابلیت‌های سرمایه‌گذاری خارجی در استان

۳- اجرای طرح‌های اکتشاف، بهره‌برداری و فرآوری مواد معدنی / گسترش واحدهای فرآوری سنگ‌های ساختمانی / ایجاد واحدهای فرآوری کانی‌های غیرفلزی / ایجاد واحدهای صنعتی فرآوری صنایع روی با تکنولوژی برتر به منظور کاهش ضایعات و پسماندها

۴- حفاظت و احیاء حوزه‌های آبخیز استان / گسترش طرح کوچک تأمین آب، سدها و بندهای ذخیره و انحراف و بهینه‌سازی و توسعه بهره‌برداری از قنوات / گسترش ایستگاه‌های پمپاژ، تأسیسات آبرسانی / گسترش طرح‌های فاضلاب شهری در استان / بهبود روش‌های آبیاری و آبرسانی در بخش کشاورزی / مدیریت واحد بهره‌برداری از منابع آب و برنامه‌ریزی برای تدوین حقایق‌های قانونی / حفاظت و بهره‌برداری متعادل و مجاز از منابع آب‌های زیرزمینی با اجرای طرح‌های تغذیه مصنوعی / توجه به کنترل کیفیت منابع آب و جلوگیری از آلودگی منابع آب شرب

۵- افزایش وسعت اراضی آبی قابل کشت و اولویت دادن به عملیات تجهیز و نوسازی اراضی و مکانیزاسیون / افزایش تولید محصولات زراعی و باغی / تنظیم بازار محصولات کشاورزی با ابزارها و عوامل اقتصادی / گسترش و توسعه کشت‌های نوین / ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی و بسته‌بندی مرتبط با بخش کشاورزی / حمایت از افزایش تولید آبزیان در مناطق مستعد استان / توسعه و حمایت از دامداری‌های صنعتی و ایجاد شهرک‌های دام‌پروری متناسب با افزایش تولید نباتات علوفه‌ای / اجرای دوره‌های آموزش و ترویج برای ارتقاء بهره‌وری عوامل و نهاده‌های تولید بخش کشاورزی / تجهیز و نوسازی و احداث شبکه‌های ۳ و ۴ زیر سدها

۶- شرکت در نمایشگاه‌های برون‌مرزی و افزایش عوامل تجارت خارجی استان / گسترش تعاملات هیأت‌های اقتصادی خارجی با بخش خصوصی استان / فعال نمودن بیشتر گمرک استان / گسترش تجارت الکترونیک و تعمیم عضویت و استفاده از بارکد برای عوامل تولیدی و صادراتی استان / ایجاد بورس کالا در استان با اولویت محصولات کشاورزی / گسترش ظرفیت انبارها، سردخانه‌ها و سیلو / ایجاد شبکه توزیع و باز توزیع ملی کالا با فعال نمودن فرودگاه زنجان / راه اندازی شبکه جامع اطلاع‌رسانی بازرگانی استان / ایجاد مرکز نمایشگاه دائمی در زنجان

۷- ایجاد و توسعه تأسیسات اقامتی، عمومی و تفریحی در کانون‌ها و محورهای گردشگری استان / تقویت، توسعه و بهسازی شبکه‌های ارتباطی منتهی به جاذبه‌های گردشگری استان / تشویق و حمایت از بخش خصوصی جهت سرمایه‌گذاری در حوزه‌های گردشگری استان / گسترش فضاهای گذران اوقات فراغت با استفاده از مواهب طبیعی در شهرهای استان

۸- نوین‌سازی کارکرد مراکز علمی استان با بسط امکانات تحقیقاتی با توجه به *III* تکمیل زیربنای موجود برای گسترش جذب دانشجو / تربیت نیروی تخصصی بخش بازرگانی با ایجاد دانشکده اقتصاد و بازرگانی در دانشگاه زنجان / گسترش رشته‌های کاربردی در آموزش عالی به‌ویژه در بخش غیردولتی

۹- تقویت و توسعه امکانات مراکز درمانی تخصصی و فوق تخصصی در شهر زنجان با عملکرد فرااستانی / تقویت و گسترش مراکز آموزش‌های فنی و حرفه‌ای تخصصی / توسعه و گسترش فضاهای ورزشی در شهر زنجان به‌عنوان یکی از کانونهای برگزاری مسابقات ورزشی در کشور /

۱۰- تعریف کارکردهای جدید شهری در محورهای توسعه به‌منظور ایجاد تعادل در نظام شهری استان شامل محور توریستی زنجان - سلطانیه - قیدار - گرماب تا همدان، محور توسعه کشاورزی و اکوتوریسم در شهرستان طارم و محور توسعه صنایع معدنی در شهرستان ماهنشان / اصلاح نظام شهری از طریق تقویت و توسعه شهرهای میانی، متوسط - کوچک و روستا - شهرها / تقویت و تجهیز شبکه‌های ارتباطی درون استانی / ساماندهی فضاها و مراکز روستایی با تجهیز سلسله‌مراتبی کانون‌های روستایی مرکزی و دارای قابلیت توسعه / تجهیز کانونهای شهری به خدمات تخصصی برتر و ایجاد تعادل در سازمان فضایی منطقه / متنوع کردن فعالیت‌ها در محیط روستائی

۱۱- ایجاد نیروگاه و توسعه خطوط انتقال نیرو و ایجاد شبکه‌های برق / گسترش شبکه گازرسانی و تأمین گاز شهرستان‌های ماهنشان و ایجرود و تأمین گاز شهرستان طارم با احداث ایستگاههای CNG / شناسایی پتانسیلهای تولید انرژی‌های نو در سطح استان و بهره برداری از آنها

۱۲- ایجاد پایانه‌های حمل و نقل مسافر و بار / تقویت و توسعه شبکه‌های ارتباطی استان با سیاست‌های: ۱- ارتقاء راه‌های فرعی بین منطقه‌ای استان به راه‌های اصلی به‌منظور برقراری ارتباط مناسب با استان‌های همجوار ۲- تسریع در تکمیل آزادراه زنجان- تبریز ۳- اصلاح و رفع نقاط حادثه‌خیز راه‌های ارتباطی استان ۴- دو خطه کردن خطوط ریلی زنجان- تهران / ارتقاء عملکرد فرودگاه زنجان با رویکرد بازرگانی

۱۳- کاهش مصرف سموم شیمیایی، گسترش مبارزه بیولوژیک با آفات و بیماریهای گیاهی جهت کاهش آلودگی زیست‌محیطی / تصفیه پساب کارخانجات مجاور جوامع شهری و روستایی و جلوگیری از تخلیه فاضلاب به داخل آب‌های سطحی و نفوذ آلودگی در آب‌های زیرزمینی / احیای چمن طبیعی سلطانیه / مدیریت مراتع و مرتعداری با تعدیل دام متناسب با ظرفیت و زمانبندی چرا / ترمیم و توسعه پوشش گیاهی و صیانت از جنگل‌های استان

ل - اقدامات اولویت‌دار در توسعه استان

دستگاههای اجرایی ذیل مکلفند با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اقدامات زیر را انجام دهند:

۱ - وزارت صنایع و معادن:

۱-۱- مطالعه و ایجاد منطقه ویژه تخصصی (صنعتی) استان

۱-۲- تسریع در گسترش صنایع معدنی (روی، مس و پتاس)

۱-۳- ساماندهی واحدهای تولید روی استان، زمینه‌سازی و ایجاد واحدهای فرآوری پسماندهای روی

۱-۴- مطالعه و ایجاد شهرک صنعتی با گرایش‌های سرمایه‌گذاری خارجی، شهرک‌های تخصصی با اولویت چاقو و آلات برنده با تاکید بر مجتمع‌های خدماتی کوچک

۵ - ۱ - ایجاد واحدهای بزرگ صنعتی با مشارکت سازمان گسترش و نوسازی صنایع

۲ - وزارت راه و ترابری:

- ۱ - ۲ - مطالعات ارتقاء راه فرعی زنجان - گیلوان - منجیل به راه اصلی
- ۲ - ۲ - احداث راه ارتباطی سهراهی سلطانیه به آزاد راه زنجان - قزوین و تقاطع غیر همسطح سه راهی مذکور
- ۳ - ۲ - مطالعه مربوط به توسعه ضروری فرودگاه زنجان و تجهیزات مناسب فرودگاهی
- ۴ - ۲ - دو خطه و برقی کردن راه آهن تهران - زنجان

۳ - وزارت جهاد کشاورزی:

- ۱ - ۳ - زمینه سازی اجرای طرح های تجهیز و نوسازی اراضی آبیاری تحت فشار، یکپارچه سازی اراضی و مکانیزاسیون در سطح استان
- ۲ - ۳ - زمینه سازی لازم جهت زیر کشت بردن مناطق مستعد شهرستان طارم با نهاده زیتون
- ۳ - ۳ - برقراری تمهیدات لازم جهت توسعه واحدهای صنعتی دام، مجتمع های دامپروری و مجتمع های پرورش آبزیان
- ۴ - ۳ - برقراری تمهیدات لازم جهت ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی
- ۵ - ۳ - اجرای عملیات آبخیزداری در حوزه های آبخیز استان
- ۶ - ۳ - زمینه سازی جهت گسترش واحدهای گلخانه ای و تولید صیفی جات
- ۷ - ۳ - اجرای دوره های آموزشی و ترویجی برای ارتقاء بهره وری عوامل و نهاده های تولید بخش کشاورزی
- ۸ - ۳ - احداث شبکه های ۳ و ۴ زیرسدهای (کینه ورس - تالوار و سدهای در حال اجرا)

۴ - وزارت نیرو:

- ۱ - ۴ - توسعه بهره برداری از منابع غنی آب های سطحی استان با اجرای طرح های کوچک - تامین آب با تکیه بر مطالعات انجام شده و در حال انجام جهت نیل به اهداف راهبردهای توسعه بلندمدت منابع آب کشور به میزان ۵۵٪ استفاده از آب های سطحی
- ۲ - ۴ - تسریع در احداث سدهای در حال اجرا (کینه ورس ، تالوار ، گلابرو و ...) و بندهای انحرافی و ذخیره ای (مشمپا و پاوه رود)
- ۳ - ۴ - گسترش شبکه پمپاژ آب در حاشیه رودخانه قزل اوزن

۴ - ۴ - مطالعه کنترل آب‌های خروجی استان

۴ - ۵ - مطالعه و اجرای تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی در سطح استان

۴ - ۶ - احداث شبکه آبیاری و زهکشی (کینه ورس، تالوار، گلابر و سدهای در حال اجرا)

۴ - ۷ - مطالعه، تکمیل شبکه جمع‌آوری و تصفیه‌خانه فاضلاب شهر زنجان

۴ - ۸ - احداث نیروگاه سیکل ترکیبی زنجان و شبکه‌های انتقال لازم

۵ - وزارت بازرگانی:

۵ - ۱ - احداث محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی و مرکز تجاری استان در شهر زنجان

۵ - ۲ - ایجاد بورس کالای کشاورزی

۵ - ۳ - مطالعه و امکان‌سنجی احداث سیلوی ۵۰ هزار تنی در زنجان و ۶۰ هزار تنی در خدابنده

۶ - وزارت نفت:

۶ - ۱ - گسترش شبکه گازرسانی متناسب در مناطق خارج از شبکه

۶ - ۲ - احداث واحدهای پتروشیمی در استان

۷ - وزارت کار و امور اجتماعی:

۷ - ۱ - ایجاد مرکز تخصصی تکمیل مهارت‌های فنی زنجان (طرح ۱۸ ماهه ایران - آلمان)

۸ - سازمان تربیت بدنی:

۸ - ۱ - تکمیل استادیوم ورزشی انقلاب زنجان به ظرفیت ۱۵ هزار نفری

۹ - وزارت ارشاد اسلامی:

۹ - ۱ - مطالعه، احداث کتابخانه مرکزی زنجان

۹ - ۲ - ساماندهی زیربنای رفاهی - خدمات گردشگری در محدوده جاذبه‌های گردشگری در قالب طرح جامع گردشگری استان

۱۰ - وزارت کشور:

۱ - ۱۰ - مطالعه و ایجاد منطقه ویژه اقتصادی - تخصصی در استان زنجان با تعیین سازمان متولی

۱۱ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری:

۱ - ۱۱ - مقدمات ایجاد پارک علم و فن آوری در شهر زنجان

۲ - ۱۱ - تسریع در ایجاد مراکز رشد *IT* در مرکز تحصیلات تکمیلی و مراکز چند منظوره دانشگاه زنجان

۳ - ۱۱ - تسریع در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های اولویت‌دار طرح جامع دانشگاه زنجان

۴ - ۱۱ - مطالعه و ایجاد مراکز آموزش عالی جدید و تقویت مراکز آموزش عالی موجود در راستای جذب سرریز مقاطع کارشناسی تهران